

NOTITIE

Nr. : I.2008.0918.02.N001
Versie : 002
Project : Bestemmingsplan High Tech Campus, Eindhoven
Betreft : Luchtkwaliteitsonderbouwing
Datum : 23 juli 2009

1. Inleiding

Op initiatief van Philips is eind jaren negentig gestart met de ontwikkeling van de Philips High Tech Campus. Om te komen tot een voltooiing van de High Tech Campus wil Philips een deel van de gronden verkopen aan andere partijen. De hoogwaardige uitstraling van de campus moet wel behouden blijven en waar mogelijk versterkt. Alle bedrijven die zich op de campus willen vestigen, dienen kennisintensief te zijn of daaraan direct gerelateerd. Dit streven past tevens binnen de ambitie van Eindhoven om haar positie als meest kennisintensieve regio (Brainport) van Nederland te behouden en verder te versterken. In de eindsituatie zullen circa 12.500 mensen werkzaam zijn binnen de campus.

Om deze gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken en vast te leggen, is het van belang om het gebied door middel van een nieuw bestemmingsplan van een actuele juridische regeling te voorzien. Momenteel vigeren ter plaatse van het plangebied twee bestemmingsplannen: het bestemmingsplan van het oude Philips High Tech Campus-gebied en het bestemmingsplan De Klotputten. Deze plannen zullen worden vervangen door het nieuwe bestemmingsplan High Tech Campus Eindhoven / Klotputten.

De beleidskeuzes in het bestemmingsplan dienen te worden verantwoord. In het kader van een goede ruimtelijke ordening en het zorgvuldigheidsbeginsel is luchtkwaliteit een van de milieuaspecten die in de plantoelichting aan de orde moeten komen. Inzicht dient te worden verkregen in de huidige situatie en de ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt in het nieuwe bestemmingsplan.

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk staat het wettelijk kader voor het aspect luchtkwaliteit beschreven. Vervolgens is in hoofdstuk 3 een schets van de huidige en toekomstige situatie op de High Tech Campus gegeven. Ten slotte geeft hoofdstuk 4 de resultaten van de toetsing en de conclusie van het onderzoek.

2. Wettelijk kader

Bij wet van 11 oktober 2007, tot wijziging van de Wet milieubeheer, zijn grenswaarden vastgesteld voor onder andere de concentraties zwaveldioxide (SO₂), stikstofdioxide (NO₂), zwevende deeltjes (fijn stof (PM₁₀), koolmonoxide (CO) en benzeen (C₆H₆) in de lucht.

Deze normen zijn vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer en zijn gebaseerd op de waarden in de tot voor kort van kracht zijnde Europese Kaderrichtlijn en dochterrichtlijnen voor luchtkwaliteit.

Een grenswaarde geeft de kwaliteit aan die op een aangegeven tijdstip tenminste moet zijn bereikt. Tabel 1 geeft een overzicht van grenswaarden die gelden voor de verschillende stoffen vanaf het jaar 2010.

Tabel 1
Grenswaarden Wet milieubeheer vanaf 2010

stof	type norm	grenswaarde vanaf 2010
zwaveldioxide (SO ₂)	24-uursgemiddelde dat 3 keer per jaar overschreden mag worden in µg/m ³	125
zwevende deeltjes (PM ₁₀)	jaargemiddelde concentratie in µg/m ³	40
	24-uursgemiddelde dat 35 keer per jaar overschreden mag worden in µg/m ³	50
koolmonoxide (CO)	8-uurgemiddelde concentratie in mg/m ³	10
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie in µg/m ³	40
	uurgemiddelde dat 18 keer per jaar overschreden mag worden in µg/m ³	200
benzeen	jaargemiddelde concentratie in µg/m ³	5

Op 11 juni 2008 is de nieuwe Europese Richtlijn betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa (20 mei 2008) gepubliceerd. Daarmee zijn de oude kaderrichtlijn en de dochterrichtlijnen komen te vervallen. Een belangrijke toevoeging in de nieuwe Europese richtlijn is een grenswaarde voor het meest schadelijke fijn stof, PM_{2,5}. Vooralsnog wordt PM₁₀ als maatgevend gezien bij overschrijdingen van de grenswaarden. Wanneer de grenswaarde voor PM₁₀ niet wordt overschreden, zal dat ook het geval zijn voor PM_{2,5}. Er vindt op dit moment onderzoek plaats naar de concentraties en toetsing van PM_{2,5}. De nieuwe Richtlijn is daarom nog niet in zijn geheel geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving.

2.1 Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)

Om te kunnen voldoen aan de grenswaarden heeft het ministerie van VROM het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) ontwikkeld, zoals bedoeld in artikel 5.12 lid 1 Wm. Het NSL is een samenhangend pakket van ruimtelijke en infrastructurele projecten en maatregelen van Rijk en regio's die de luchtkwaliteit verbeteren. Ook staan in het NSL financiële middelen van het Rijk voor de maatregelen die gemeenten en provincies nemen. Tenslotte bevat het NSL een onderzoekssysteem waarmee gevolgd kan worden of de maatregelen inderdaad het beoogde effect hebben.

Inmiddels heeft de Europese Commissie op 7 april 2009 Nederland uitstel ('derogatie') verleend voor fijn stof (PM₁₀) tot midden 2011 en voor stikstofdioxide (NO₂) tot 1 januari 2015. Op 10 juli 2009 heeft de ministerraad ingestemd met het NSL. Het NSL treedt in werking op 1 augustus 2009.

2.2 Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)

Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005. In de nieuwe wet is gestreefd naar meer flexibiliteit als het gaat om de koppeling van luchtkwaliteitseisen en ruimtelijke ontwikkelingen. Deze flexibiliteit is met name terug te vinden in een verdeling in projecten die wel of niet in betekenende mate ((N)IBM) bijdragen aan de lokale luchtkwaliteit. Zogenaamde NIBM-projecten hoeven niet langer getoetst te worden aan de grenswaarden.

In het Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) is geregeld welke projecten onder de definitie van het begrip 'niet in betekenende mate' vallen. Voor de periode tot de vaststelling van het NSL is het begrip NIBM gedefinieerd als 1% van de grenswaarde voor NO₂ en PM₁₀, wat overeenkomt met 0,4 µg/m³. Na de vaststelling van het NSL wordt de definitie van NIBM verschoven naar 3% van de grenswaarde (1,2 µg/m³). Ruimtelijke ontwikkelingen die minder dan 1% of 3% van de grenswaarde bijdragen aan de lokale luchtkwaliteit, ondervinden dus geen belemmering vanwege het aspect luchtkwaliteit.

In de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Ook als op een andere wijze, bijvoorbeeld door berekeningen, aannemelijk kan worden gemaakt dat het geplande project NIBM bijdraagt, kan toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit achterwege blijven. Om versnippering van 'in betekenende mate' (IBM) projecten in meerdere NIBM-projecten te voorkomen, is een anti-cumulatieartikel opgenomen. De bijdrage van NIBM-projecten aan de luchtverontreiniging wordt binnen het NSL gecompenseerd met algemene maatregelen. Projecten die wel 'in betekenende mate' bijdragen, zijn of worden opgenomen in het NSL zodat de negatieve effecten van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de luchtkwaliteit worden gecompenseerd.

2.3 Kantoorlocaties en NIBM

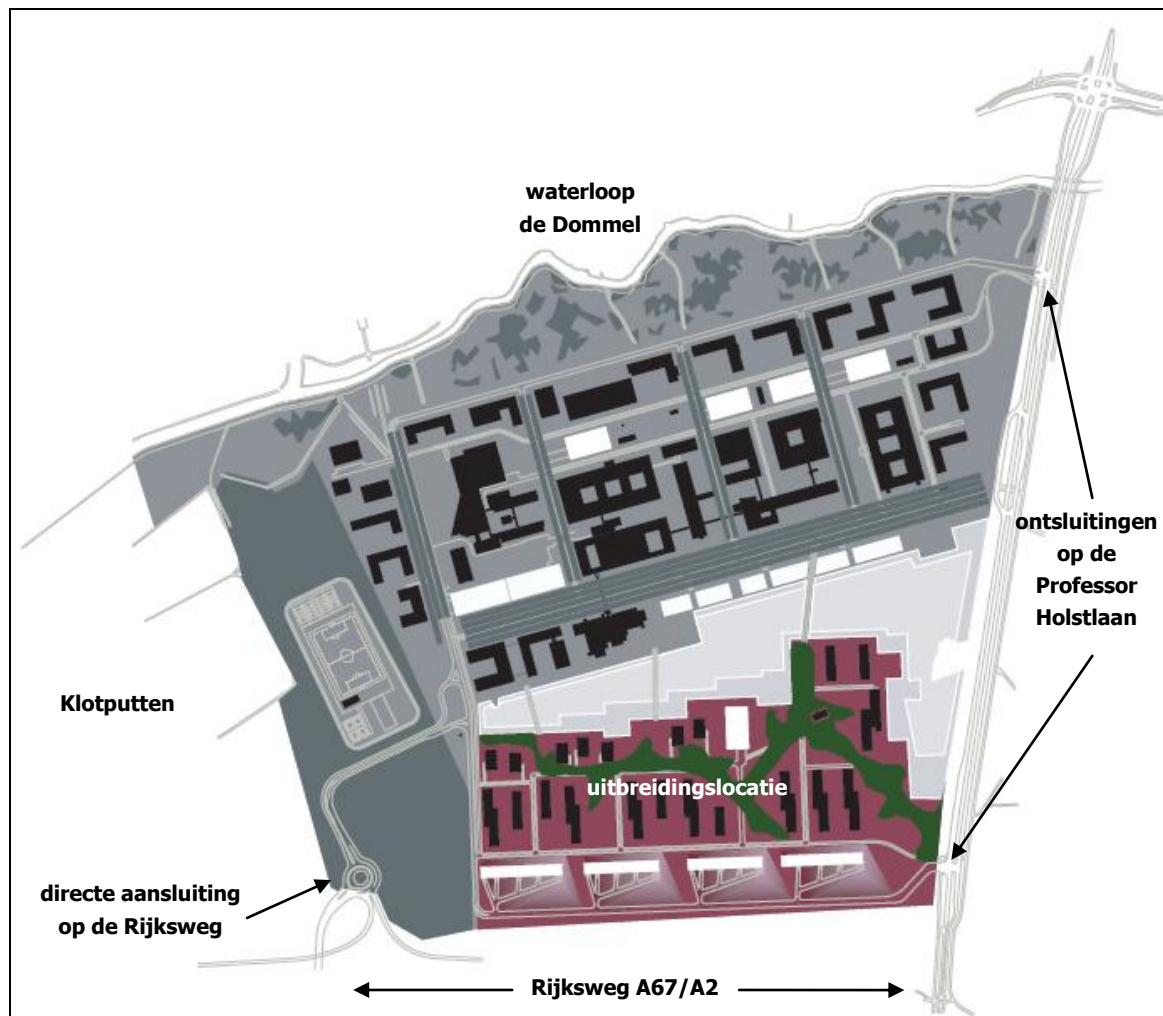
In bijlage 3 van de Regeling NIBM zijn voor kantoorlocaties kengetallen opgenomen voor het maximaal bruto vloeroppervlak (bvo) waarmee nog aan de definitie van NIBM wordt voldaan. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de situatie voor en na de vaststelling van het NSL. Ook is onderscheid gemaakt tussen kantoorlocaties met één of twee ontsluitingswegen. Tabel 2 geeft een overzicht van de kengetallen.

Tabel 2
Overzicht NIBM-kengetallen kantoorlocaties [m² bvo]

	één ontsluitingsweg	twee ontsluitingswegen met gelijkmatige verkeersverdeling
voor vaststelling NSL	33.333	66.667
na vaststelling NSL	100.000	200.000

3. Situatieschets High Tech Campus

De High Tech Campus ligt aan de zuidwestkant van Eindhoven. De campus wordt aan de zuidzijde begrensd door de Rijksweg A67/A2, aan de oostzijde door de Professor Holstlaan, aan de noordzijde door een groenstrook en de waterloop de Dommel en aan de westzijde door het natuurgebied de Klotputten. Figuur 1 geeft een overzicht van de campus en de directe omgeving.

Figuur 1: overzicht van de High Tech Campus en de directe omgeving inclusief de zuidelijke uitbreiding

De ontsluiting van de High Tech Campus vindt plaats via een directe aansluiting op de Rijksweg A67/A2 en via twee aansluitingen op de Professor Holstlaan. Uit tellingen en prognoses volgt dat 70% van het verkeer via de aansluiting op de Rijksweg rijdt en dat de aansluitingen op de Professor Holstlaan 30% van het verkeer afwikkelen. De campus is toegankelijk voor verkeer tussen 06.00 en 21.00 uur.

Het zuidelijke deel van de campus wordt momenteel ontwikkeld. Op deze locatie is maximaal 95.000 m² bruto vloeroppervlak kantoorruimte met parkeergelegenheid voorzien. Daarnaast wordt door het plegen van vervangende nieuwbouw en uitbreiding op het noordelijke deel van de campus maximaal 30.000 m² bruto vloeroppervlak extra gecreëerd.

4. Resultaten toetsing en conclusie

Het bestemmingsplan High Tech Campus Eindhoven/Klotputten moet de uitbreiding met in totaal 125.000 m² bruto vloeroppervlak kantoorruimte¹ met parkeergelegenheid mogelijk maken. Het terrein heeft twee ontsluitingswegen, te weten de Rijksweg A67/A2 en de Professor Holstlaan. De verdeling van het verkeer over deze ontsluitingswegen zal ongeveer 70%/30% zijn. Daarmee wordt niet voldaan aan de voorwaarde 'gelijkmatige verkeersverdeling' en mag niet zondermeer uitgegaan worden van de kengetallen voor een situatie met twee ontsluitingswegen.

Echter, de NIBM-grens bedraagt na vaststelling van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) 200.000 m² bvo voor een situatie met twee ontsluitingswegen waarbij de verkeersverdeling gelijkmatig is. Dit betekent dat, bij maximale benutting van dit kengetal, het verkeer vanwege 100.000 m² bvo ontsloten mag worden per ontsluitingsweg. De zuidelijke uitbreiding van de High Tech Campus omvat geen 200.000 m² bvo, maar 125.000 m² bvo. Daarom zal hooguit 87.500 m² bvo (70% van 125.000) worden ontsloten via de Rijksweg A67/A2 en 37.500 m² bvo via de Professor Holstlaan. Hiermee wordt voldaan aan de voorwaarde van maximaal 100.000 m² bvo per ontsluitingsweg met een maximale plancapaciteit van 200.000 m² bvo.

Opgemerkt wordt dat de uitbreiding, zolang het NSL nog niet van kracht is, niet binnen de definitie van 'niet in betekenende mate' valt. De grens in een situatie met twee ontsluitingswegen ligt namelijk op 66.667 m² bvo. Na de vaststelling van het NSL wordt de grens opgerekt tot 200.000 m² bvo en valt de ontwikkeling wel binnen de NIBM-grens, zoals hierboven beschreven.

Geconcludeerd wordt dat, na vaststelling van het NSL, de ontwikkeling van de High Tech Campus niet in betekenende mate bijdraagt aan de lokale luchtkwaliteit. Daarmee vormt het milieuaspect luchtkwaliteit geen belemmering voor de vaststelling van Bestemmingsplan High Tech Campus Eindhoven/Klotputten.

Arnhem, 23 juli 2009

DGMR Industrie, Verkeer en Milieu B.V.

ir. J. (Rob) Witte

Voor deze: ing. J.T.F. (Hans) Gosselink

Behandeld door: ing. R.F. (Rikkert) Snitselaar

¹ 95.000 m² op het zuidelijk deel en 30.000 m² op het noordelijk deel van de campus